

وضع ارزهای عمده و نرخهای بهره

در هفته گذشته منتهی به ۱۱ ژانویه سال ۲۰۰۸ میلادی ارزش دلار آمریکا در بازار نیویورک عمدتاً تحت تأثیر کاهش شدید شاخص های قیمت سهام، کاهش شاخص قولنامه فروش، وخیم تر شدن وضعیت بازارهای مالی ناشی از اعطای وامهای رهنی به افراد کم اعتبار، پوشش کمبودها و احتمال کاهش ۰/۵ درصدی نرخهای بهره کلیدی آمریکا قرار داشت. در روز دوشنبه دلار آمریکا تحت تأثیر تضعیف انتظارات کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی فدرال رزرو به منظور بهبود وضعیت اقتصادی این کشور در مقابل تمام ارزهای عمده تقویت شد. ضمناً در این روز مواجه شدن قایقهای ایرانی با کشتی های جنگی آمریکایی در جزیره هرمز موجب شد که معامله گران در این روز دست به خریدهای وسیع دلاری جهت پوشش کمبودهای خود بزنند. در روز سه شنبه کاهش شدید شاخص های قیمت سهام و کاهش شاخص قولنامه فروش خانه های دست دوم ماه نوامبر و وجود شواهد جدید از تداوم مشکلات در بازارهای مالی آمریکا موجب کاهش دلار در برابر یورو، ین، لیره انگلیس و فرانک سوئیس شد. در روز چهارشنبه انتشار آمارهای نامطلوب بخش خرده فروشی و تولیدات بخش صنعتی در آلمان و انتظارات مثبت تحلیلی گران نسبت به احتمال بهبود وضعیت رشد اقتصادی در آمریکا موجب قوی شدن دلار در مقابل برخی از ارزهای عمده شد. در این روز احتمال کاهش ۰/۵ درصد در نرخهای بهره کلیدی آمریکا تا پایان ژانویه سال جاری قوت گرفت. در روز پنجشنبه دلار تحت تأثیر سخنرانی آقای بن برنانکه رئیس فدرال رزرو شدیداً کاهش یافت. آقای برنانکه گفت، فدرال رزرو در جهت مبارزه با رکود اقتصادی در این کشور و جلوگیری از وضعیت نابسامان وضعیت وامهای رهنی و بازارهای مالی در آمریکا تمهیداتی در نظر گرفته است. این امر انتظارات معامله گران را نسبت به کاهش نرخهای بهره کلیدی آمریکا به میزان ۰/۵ درصد تا پایان ژانویه را افزایش داد. این در حالی است که آقای تریشه رئیس بانک مرکزی اروپا اظهار داشت، نگرانی نسبت به فشارهای تورمی موجب می گردد که این بانک احتمالاً به سیاستهای پولی انقباضی خود ادامه دهد ولی معامله گران نسبت به احتمال افزایش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو مردد بودند. در روز جمعه کاهش شدید شاخص های قیمت سهام در بورس وال استریت موجب کاهش دلار در برابر اکثر ارزهای عمده شد.

بورس فلزات قیمتی

در هفته گذشته بهای طلا در بازار فلزات قیمتی لندن و نیویورک عمدتاً تحت تأثیر نوسانات ارزش دلار آمریکا، نوسانات بهای نفت خام، تقویت بهای کالاهای اساسی، اظهارات رئیس کل فدرال رزرو در جهت کاهش نرخهای بهره کلیدی آمریکا و تصحیحات تکنیکی قرار داشت. به طوری که در بازارهای یادشده متوسط بهای هر اونس طلا در دوره مذکور با ۳/۰۱ و ۳/۱۵ درصد افزایش به ترتیب به سطوح ۸۸۰/۶۰ و ۸۷۸/۴۵ دلار رسیدند. روز دوشنبه ترقی ارزش دلار در برابر تمام ارزهای عمده و فقدان تمایل سرمایه گذاران به خرید طلا موجب کاهش بهای این فلز قیمتی در بازارهای مذکور شد. روز سه شنبه ضعف عمومی دلار آمریکا، ترقی بهای کالاهای اساسی و خریدهای حجیم طلا توسط مؤسسات سرمایه گذاری و افزایش بهای نفت خام سبب ترقی شدید بهای طلا در بازارهای فوق شد. روز چهارشنبه خریدهای وسیع طلا از سوی معامله گران، نگرانی نسبت به رشد اقتصادی آمریکا، افزایش بهای نفت خام و آغاز معاملات آتی طلای شانگهای چین برای اولین بار موجب ترقی بهای طلا در بازار لندن و در ساعات اولیه این روز به وقت بازار نیویورک شد. لکن در ساعات پایانی این روز در بازار نیویورک فروشهای سودجویانه طلا، ترقی عمومی دلار آمریکا و کاهش بهای نفت خام موجب کاهش بهای طلا گردید. لازم به ذکر است در ساعات اولیه این روز در بازار نیویورک بهای هر اونس طلا به سطحی نزدیک به ۹۰۰/۰ دلار رسید. روز پنجشنبه رئیس فدرال رزرو آمریکا اظهار داشت، بانک مرکزی آماده است تا اقدامات شدیدی جهت حمایت از اقتصاد آمریکا و کاهش شدید بخش مسکن انجام دهد. اظهارات وی انتظارات کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی آمریکا را تقویت کرد. این امر به همراه ضعف عمومی دلار آمریکا موجب سیر صعودی بهای طلا در روز پنجشنبه در بازارهای مذکور شد. ضمناً در روز پنجشنبه بانک مرکزی روسیه اعلام کرد، مجموع ذخایر طلا و ارز این کشور از رقم ۴۶۶/۰ میلیارد دلار در هفته منتهی به ۲۱ دسامبر ۲۰۰۷ به رقم ۴۷۴/۰ میلیارد دلار در هفته منتهی به ۲۸ دسامبر افزایش یافت. روز جمعه علی رغم تقویت دلار آمریکا در برابر یورو و کاهش بهای نفت خام، عدم اطمینان نسبت به بازارهای مالی و نگرانی نسبت به فشارهای تورمی ناشی از افزایش شدید قیمت ذرت، گندم و سویا ضمن فراهم نمودن زمینه خریدهای وسیع طلا از سوی مؤسسات سرمایه گذاری سبب ادامه سیر صعودی بهای طلا در بازارهای مذکور شد.

بورس نفت خام

در هفته گذشته بهای نفت خام عمدتاً تحت تأثیر عوامل نظیر فروشهای وسیع نفت حرارتی از سوی معامله گران با توجه به گرمتر شدن هوا، وجود نگرانیهای اقتصادی و نوسانات دلار آمریکا در برابر سایر ارزهای عمده و انتشار خبر مربوط به رویارویی ناوگان دریایی آمریکا با قایقهای گارد ساحلی جمهوری اسلامی ایران در تنگه هرمز در تعطیلات پایان هفته ماقبل، بالا گرفتن خشونتها و تنشهای موجود در کشور نیجریه، نگرانیهای اقتصادی و افزایش قیمت طلا قرار داشت. به طوریکه در دوره مذکور متوسط بهای هر بشکه نفت خام برنت انگلیس و پایه آمریکا با ۳/۱۱ درصد و ۳/۵۴ درصد کاهش به ترتیب به سطوح ۹۳/۵۲ و ۹۴/۷۰ دلار رسیدند. در روز دوشنبه فروشهای وسیع نفت حرارتی از سوی معامله گران که از گرمتر شدن شرایط جوی ناشی شده بود، وجود نگرانیهای اقتصادی و ترقی دلار آمریکا در برابر سایر ارزهای عمده و رویارویی ناوگان آمریکا با قایقهای گارد ساحلی جمهوری اسلامی ایران در تنگه هرمز سبب تنزل قیمت نفت خام در بازارهای جهانی شد. در روز سه شنبه مشاجرات در کشور نیجریه مبنی بر احتمال حمله به تأسیسات نفتی این کشور، ضعف عمومی دلار آمریکا و افزایش قیمت طلا موجبات ترقی بهای نفت خام را در بازارهای مذکور فراهم ساخت. در روز چهارشنبه علی رغم کاهش شدیدتر از انتظار موجودی انبار نفت خام آمریکا در هفته منتهی به چهارم ژانویه، ترقی عمومی دلار آمریکا و افزایش بیشتر از انتظار تولیدات پالایش شده این کشور در هفته گذشته موجب کاهش بهای نفت خام در بازارهای جهانی شد. ضمناً در این روز گزارش منتشره از سوی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) نشان می داد که موجودی انبار نفت خام آمریکا در هفته مذکور ۶/۸ میلیون بشکه کاهش ولی موجودی انبار برزین و نفت حرارتی این کشور در دوره مذکور به ترتیب ۵/۳ و ۱/۵ میلیون بشکه افزایش یافتند. در روز پنجشنبه نیز بهای این ماده متأثر از نگرانیهای اقتصادی موجود و نگرانیهای مربوط به کاهش تقاضای انرژی با کاهش قیمت مواجه بود. در این روز یکی از مقامات فدرال رزرو اظهار داشت که دورنمای اقتصادی آمریکا دچار وخامت بیشتری شده است. همچنین در این روز اعلام شده که کشورهای صادرکننده نفت اوپک به استثنای آنگولا و اکوادور در چهار هفته منتهی به ۲۶ ژانویه تولیدات خود را با توجه به تقاضای زمستان به میزان ۱۳/۰ هزار بشکه افزایش خواهند داد. در روز جمعه نیز بهای این ماده متأثر از ترقی دلار در برابر یورو و نگرانیهای موجود در مورد دورنمای اقتصادی آمریکا به سیر نزولی خود ادامه داد.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیر آهنی در بورس لندن (دلار)

تاریخ	نوع فلز	مس مفتول	آلومینیوم	روی	نیکل	سرب	قلع
جمعه ۱۱ ژانویه ۲۰۰۸		۷۱۹۶/۰	۲۴۱۷/۰	۲۳۲۱/۰	۲۷۶۱۰	۲۵۵۱/۰	۱۶۱۷۵
پنجشنبه ۱۰ ژانویه ۲۰۰۸		۷۱۲۰/۵	۲۴۱۵/۵	۲۴۰۹/۵	۲۸۱۵۵	۲۵۲۵/۵	۱۶۱۵۰
چهارشنبه ۹ ژانویه ۲۰۰۸		۷۳۵۱/۰	۲۴۵۰/۵	۲۵۲۷/۰	۲۸۸۰۰	۲۶۳۰/۰	۱۶۴۵۰

نرخ SDR، ارزهای عمده، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی

نرخ سپرده سه ماهه	جمعه ۱۱ ژانویه ۲۰۰۸		پنجشنبه ۱۰ ژانویه ۲۰۰۸		چهارشنبه ۹ ژانویه ۲۰۰۸		انواع ارز و فلزات قیمتی
	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	
۳/۴۹ ****	۱/۵۸۳۵۹	--	۱/۵۷۸۶۳	--	۱/۵۸۰۴۸	--	حق برداشت مخصوص*
۴/۵۷	۱/۴۷۷۸	۱/۴۷۷۴	۱/۴۸۰۵	۱/۴۶۷۰	۱/۴۶۶۴	۱/۴۶۷۳	یورو
۵/۶۸	۱/۹۵۶۸	۱/۹۵۶۲	۱/۹۶۱۸	۱/۹۶۳۲	۱/۹۵۷۸	۱/۹۶۰۶	لیره انگلیس*
۲/۷۴	۱/۱۰۱۷	۱/۱۰۳۲	۱/۱۰۳۱	۱/۱۱۱۶	۱/۱۱۶۰	۱/۱۱۳۶	فرانک سوئیس
۰/۹۱	۱۰۸/۹۳	۱۰۸/۸۸	۱۰۹/۳۸	۱۰۹/۸۴	۱۰۹/۸۶	۱۰۹/۲۹	ین ژاپن
۴/۲۶	--	--	--	--	--	--	بهره دلار
--	۸۹۶/۱۰	۸۹۶/۱۵	۸۹۰/۲۵	۸۸۲/۲۵	۸۷۸/۱۰	۸۸۰/۳۰	طلا
--	۱۶/۲۲	۱۶/۲۴	۱۶/۱۷	۱۵/۷۸	۱۵/۷۰	۱۵/۸۶	نقره
--	۱۵۶۴/۰۰	۱۵۶۵/۰۰	۱۵۵۲/۵۰	۱۵۴۲/۰۰	۱۵۵۲/۰۰	۱۵۵۲/۰۰	پلاتین
--	۹۲/۶۹ ***	۹۱/۰۷ **	۹۳/۷۱ ***	۹۲/۲۲ **	۹۵/۶۷ ***	۹۴/۳۷ **	نفت خام
--	--	--	۹۰/۰۱	--	۹۲/۲۸	--	سبد نفت اوپک

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره هفتگی

نشانه هایی از عمیق تر شدن اختلاف رشد اقتصادی میان آمریکا و چین:

بر اساس گزارش خبرگزاری رویترز در روز ۴ ژانویه سال ۲۰۰۸ میلادی، علائمی وجود دارد که اختلاف رشد اقتصادی دو اقتصاد چین و آمریکا رو به افزایش است و نرخ بهره کلیدی دلار نسبت به نرخ بهره چین برای اولین بار به پایین ترین سطح خود از زمان رها شدن تثبیت یوآن به دلار در ماه ژوئیه سال ۲۰۰۵ کاهش پیدا کرده است. تحلیل گران اقتصادی اظهار نمودند: از بین رفتن اختلاف نرخهای بهره چین و آمریکا نمایانگر این است که چگونه سیاستهای پولی در این کشور در جهت مخالف هم هدایت و رهبری می شوند و چگونه این موضوع تلاش چین جهت محدود نمودن جریان ورودی سرمایه های ناپایدار را پیچیده تر می سازد. برخی پیش بینی کردند که نرخهای بهره چین در ماههای آینده ۱/۰ درصد یا بیشتر بالاتر از نرخهای بهره آمریکا قرار خواهد گرفت. همانطوریکه فدرال رزرو آمریکا به دلیل بحران وامهای رهنی اعطایی به افراد کم اعتبار نرخهای بهره کلیدی را کاهش و چین جهت مهار فشارهای تورمی تصمیم به افزایش نرخهای بهره گرفت. آقای Shi Lei از کارکنان Bank of China اظهار داشت، حتی یکسال پیش هم بازارها نمی توانستند شرایط کنونی را تصور نمایند. اما از بین رفتن اختلاف نرخهای بهره اجتناب ناپذیر بود. چین دارای رشد شدید اقتصادی است ولی آمریکا ممکن است وارد یک مرحله رکود اقتصادی گردد. نرخ بهره بین بانکی لندن (LIBOR) یکساله دلار آمریکا که بعنوان شاخصی است که مورد استفاده بسیاری از شرکتها قرار می گیرد، از سطح ۴/۱۸۷۵۰ درصد در روز چهارشنبه به سطح ۴/۰۴۱۸۸ درصد در اواخر روز پنج شنبه کاهش یافت. یعنی از نرخ بازدهی اوراق خزانه داری بانک مرکزی چین که برای سالیان متمادی ثابت و در سطح ۴/۰۹۵۰ درصد قرار داشت، کمتر بود. این شکاف نرخ های بهره از زمانی که چین نرخ های بهره اش را از گذشته دور به سطحی پایین تر از نرخ های بهره کلیدی آمریکا نگهداشته بود مورد توجه بازارهای مالی بود. لازم به ذکر است، چین فشارهای تقویت ارزش یوآن را محدود و از جریانات ورود سرمایه های ناپایدار که توانست بی ثباتی را در بازار دارایی هاییش به وجود آورد ممانعت به عمل آورد. نرخ بهره یکساله آمریکا تقریباً به میزان ۳/۰ درصد بالای نرخ بهره چین برای مدت طولانی بعد از رها شدن تثبیت نرخ برابری یوآن در برابر دلار باقی ماند و در ماه ژوئیه سال گذشته اختلاف نرخ بهره آمریکا و چین ۲/۰ درصد بوده است. آقای Shi در Bank of China تخمین زد که نرخ بهره یکساله چین در اواسط امسال ۱/۵ درصد بالاتر از نرخ بهره آمریکا قرار خواهد گرفت.

تغییر سیاست: تحلیل گران اظهار داشتند که ناپدید شدن اختلاف نرخ بهره دلار سبب جریان ناگهانی سرمایه های جدید به سوی چین نخواهد شد، زیرا جریانهای مزبور نیز به عواملی نظیر کنترلهای سرمایه در چین و مطلوب بودن بازار مستغلات و سهام، که تا حدودی در دو ماه گذشته دچار رکود شده اند، بستگی داشته است. تحلیل گران اظهار داشتند، اما تمایل بانک مرکزی چین به از بین رفتن اختلاف نرخ بهره نشان می دهد که چقدر اولویتهای اصلی این بانک طی چند ماه گذشته تغییر کرده است. در اولین دو سال بعد از منسوخ شدن تثبیت نرخ ارز، سیاست پولی چین در حول و حوش نرخهای بهره آمریکا بود. چون بانک مرکزی درصدد این بود که افزایش ارزش یوآن در برابر دلار را با سرعت کندتری حفظ نماید. اما از آنجاییکه تورم قیمت مصرف کننده چین در نیمه دوم سال گذشته افزایش یافت و به سطح بالای ۶/۹ درصد در ماه نوامبر رسید. بطوریکه طی ۱۱ سال گذشته بی سابقه بود. بانک مرکزی تا حد قابل ملاحظه ای از تلاش برای حفظ نمودن نرخهای بهره یوآن به پایین تر از نرخهای بهره دلار دست کشید. در عوض، اولویت را بر مهار تورم، اعمال سیاست پولی انقباضی سریعتر و نیز شتاب بخشیدن به افزایش ارزش یوآن که ۲/۶ درصد طی دو ماه گذشته در برابر دلار افزایش یافته است، گذاشت. لازم به ذکر است که طی ۱۰/۰ ماه گذشته ارزش یوآن ۴/۶ درصد در برابر دلار آمریکا افزایش یافت. آقای Xu Jian، تحلیل گر مؤسسه China International اظهار داشت: بانک مرکزی تأثیر روانی از بین رفتن اختلاف نرخهای بهره در بازار را مورد توجه قرار داد. اما او ادامه داد که هیچ انتخاب و گزینه دیگری وجود نداشته است. افزایش این هفته قیمت های جهانی نفت و رسیدن آن به سطح ۱۰۰/۰ دلار در هر بشکه به معنی این است که دوران فزونی نرخ بهره دلار نسبت به نرخ بهره چین به پایان رسیده است. بانک مرکزی چین اعلام نموده است مصمم است تا از تغییر شاخص های نرخ تورم مبتنی بر قیمت مواد غذایی چین به شاخص کل تورم جلوگیری کند. ارقام اقتصادی ضعیف به این مفهوم است که محاسبه دقیق جریان سرمایه های ناپایدار به چین غیرممکن است. برخی از تحلیل گران حدس می زنند که چنین جریانهایی کلاً بالغ بر حدوداً یکصد میلیارد دلار در سال گذشته بود که نسبت به سال ۲۰۰۶ افزایش نشان می دهد. عمیق تر شدن اختلاف نرخهای بهره چین نسبت به نرخهای بهره آمریکا می تواند مشکل جریان سرمایه های ناپایدار را به دو دلیل وخیم تر سازد. اولاً نه تنها ورود سرمایه های خارجی به کشور را جذابتر نماید بلکه همچنین جریان سرمایه از چین به کشورهای خارجی را کمتر جذاب نماید. اما این موضوع ممکن است تا حدودی بوسیله کندتر شدن مازاد تجاری چین در امسال جبران شود البته اگر آهنگ رشد اقتصادی آمریکا از روند کندی برخوردار باشد.